ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਏ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4578-4580 ਦੇ 2022)
ਜੂਨ 16, 2022
[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ: ਅਸਤੀਫਾ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ-IV ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ-II ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ - ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਨਿਯਮ ਹਾਵੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ - ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਮੈਨੂਅਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਕਲਾਸ-IV ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕੁਲੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ - ਅਜਿਹੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ/ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਗਤੀ ਲਈ ਪਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਇਸ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜੋ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਪਰ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇਕੋ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਯਾਨੀ ਸਾਧਾਰਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦਾ ਟੈਸਟ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਰੀਖਿਆਕਰਤਾ ਬੋਰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਾਪਦੰਡ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮੈਰਿਟ ਆਧਾਰਿਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਪਰਿਚਯ ਦਿੱਤਾ - ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਲਈ - ਹੈਂਸ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਲਾਸ-IV ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਜੋ 1977 ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਕੌੜੀ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੀ - ਇਹ ਸੈਟਲਡ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਸਤੀਫਾ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰੋ – ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੈਨੂਅਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਐਸਟੋਪਲ ਜਾਂ ਆਕੁਆਈਸੈਂਸ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੀ ਰੈਜੋਲੂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 223 ਮਿਤੀ 2/3 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 6.4 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਕਲਾਸ-IV ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕੁਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ/ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਗਤੀ ਲਈ ਪਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਲਲੇਖ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੈਰਾ 6.4(ii)(b) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦੇ ਦੋ ਪੇਪਰ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

[ਪੈਰਾ 14]

2. ਉਪਰੋਕਤ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਦੇ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਗਰੁੱਪ ਡੀ ਕਲਾਸ IV ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨੈੱਟ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ (1) ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜੋ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਪਰ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ, ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਟੈਸਟ ਸਿਰਫ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸੀ ਭਾਵ ਸਾਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦਾ ਟੈਸਟ।

[ਪੈਰਾ 16 ਅਤੇ 17]

3. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀਖਿਆਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਬੋਰਡ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਲਈ 20 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਸਾਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਲਈ 60 ਅੰਕ ਨਾਲ 20 ਅੰਕ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ 20 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ 100 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18 ਅਤੇ 19]

4. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਲਾਸ-IV ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਜੋ 1977 ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਐਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ, ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਕੌੜੀ, ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਬੇਵਜਹ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੈਟਲਡ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਮੈਨੂਅਲ ਐਸਟੋਪਲ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਦਾਂਤ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 22 ਅਤੇ 23]

ਡਾ. ਕ□ਸ਼ਣਾ ਚੰਦਰ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਓੜੀਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1995) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1: [1995] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 419; ਟਾਟਾ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼ (ਪ੍ਰਿਵੈਂਟਿਵ), ਜਾਮਨਗਰ (2015) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 628 : [2015] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 132 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ JT 1998(1) ਐਸ.ਸੀ. 295 : [1998] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 419; ਉਤਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਐਨ.ਸੀ. ਸਾਰੰਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ JT 1999 (1) ਐਸ.ਸੀ. 101 : [1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 19; ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ (2002) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 127 : [2002] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 948; ਕੇ.ਏ. ਨਾਗਮਣੀ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ 2009 (5) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 515 : [2009] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 89; ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 1995(3) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 486 : [1995] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 908 – ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1998] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 419 ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 24

[1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 19 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾ 24

[2002] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 948 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾ 24 [2009] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 89

ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆਪੈਰਾ 24

[1995] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 908ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ

ਪੈਰਾ 24[1995] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 419ਆਧਾਰਿਤਪੈਰਾ 30[2015] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 132ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆਪੈਰਾ 31

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4578-4580 ਦੇ 2022.

ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 29.07.2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਖਾਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 24, 09 ਅਤੇ 25 ਦੇ 2012 ਵਿੱਚ।

ਦੀਪਕ ਜੈਨ, ਮਿਸ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਔਲਖ, ਕੇ. ਬੀ. ਪ੍ਰਦੀਪ, ਤਨਪ੍ਰੀਤ ਗੁਲਾਟੀ, ਜਾਰਜੀ ਵੀ. ਮੈਥਿਊ, ਵੈਭਵ ਮਨੂ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਸ. ਆਰ. ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਵਕਤਾ, ਟੀ. ਵੀ. ਜਾਰਜ, ਸ਼ੀਸ਼ ਪਾਲ ਲਾਲੇਰ, ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਵੇਦਾਂਤ ਪਰਧਾਨ, ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਝਾ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੀ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਆਈ.ਏ.ਡੀ.ਨੰਬਰ 133982 ਦੇ 2021 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ1SUPERSCRIPT, ਵਾਰਾਣਸੀ, ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ-IV ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ-III ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਐਸਟੋਪਲ ਅਤੇ ਐਕੁਵੀਐਸੈਂਸ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਐਸਟੋਪਲ ਅਤੇ ਐਕੁਵੀਐਸੈਂਸ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੱਤੀ।

4. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੀ.ਐਚ.ਯੂ. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਮੁੜ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

5. ਸੰਖੇਪ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਲਾਸ-III (ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਗ੍ਰੇਡ) ਦੀਆਂ 14 ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰਨ ਲਈ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ 17.12.2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ/ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਕਲਾਸ-IV ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਰੁ.3050-4590 ਸੀ। ਉਕਤ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਯੋਗਤਾ:

ਸਾਰੇ ਕਲਾਸ-IV ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕੁਲੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ 25% ਤਰੱਕੀ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਅਜਿਹੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ/ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਲਈ; ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਨੋਟ: ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹੋਰ ਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਅਧੀਨ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ:

ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਾਲੇ ਸਾਧਾਰਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦੇ ਦੋ ਪੇਪਰ।"

6. ਇਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 20.04.2006 ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਕੰਪਿਊਟਰ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਨੂੰ 19.04.2006 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 04.05.2006 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ, ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਇੱਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੈਨੂਅਲ ਟਾਈਪ-ਰਾਈਟਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ 16.05.2006 ਨੂੰ ਹੋਇਆ; ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 23.09.2006 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ 31.05.2007 ਅਤੇ 01.06.2007 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੋਣ/ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਬੋਰਡ ਆਫ ਐਕਜ਼ਾਮਿਨਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, 14 ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 16) ਨੂੰ 05.06.2007 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 16 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 02.07.2007 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

7. ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 37741 ਦੀ 2007 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ; ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਏ ਅਤੇ 33 ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ, ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ, ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵਜੋਂ, ਅਤੇ 14 ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 16 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਜ਼ਾਪਨ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6.4 ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 6.4 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6.4 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨੇ ਹੋਰ ਕੁੱਲ 100 ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਲਈ 20 ਅੰਕ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਕਗਣਿਤ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਲਈ 60 ਅੰਕ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ 20 ਅੰਕ।

8. ਬੀ.ਐਚ.ਯੂ. ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਵਾਬੀ-ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 16 ਵੱਲੋਂ ਵੀ, ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 6.4 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵੀ, ਬੀ.ਐਚ.ਯੂ. ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਪੈਰਾ 6.4 ਦੇ ਮੈਨੂਅਲ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਬੇਬਾਕ ਤੌਰ

'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਨਨਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 6.4 ਦੇ ਮੈਨੂਅਲ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਹੀ ਪੈਰਾ 6.4 ਦੇ ਮੈਨੂਅਲ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ/ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

9. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪੂਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੀ.ਐਚ.ਯੂ. ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨੇ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ, ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਤੇ ਅੰਕ ਦੇ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

10. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ 05.06.2007 ਅਤੇ 02.07.2007 ਦੀਆਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸ-III ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਬੀ.ਐਚ.ਯੂ. ਨੂੰ ਕਲਾਸ-III ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਕੰਮ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਨੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਰੁ.50,000/ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"56. ਨਤੀਜਤਨ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 5.6.2007 ਅਤੇ 2.7.2007 ਦੀਆਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ 3 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸ IV ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

57. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਲਾਸ III ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਚੋਣ ਕਰਵਾਏ, ਜਿਸ ਲਈ 17.12.2005 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ।

58. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਰੁ. 50,000/- 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।"

11. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਜੋ ਕਿ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 53, 54 ਅਤੇ 55 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"53. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸੂਚਨਾ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜੋ ਕਿ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਕਲਾਜ 6.4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਪਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਖੇਡ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਬੀ.ਐਚ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ IV ਤੋਂ ਕਲਾਸ III ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਅਣਜਾਣ ਸੀ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਖੇਡ ਦੌਰਾਨ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

54. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਾਸ IV ਤੋਂ ਕਲਾਸ III ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

55. ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਲਾਸ IV ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਿਸ ਨੂੰ 1977 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਕਲਾਸ IV ਪੋਸਟ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਜੂਨੀਅਰ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ 10, 20 ਜਾਂ 25 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕਲਾਸ IV ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1977 ਤੋਂ 1997 ਤੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ, ਯਾਨੀ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸ III ਪੋਸਟ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਚੋਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਿਹਤਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲੰਬਾ ਅਨੁਭਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਬਿਹਤਰ ਇਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਸੈਟ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

12. ਬੀ.ਐਚ.ਯੂ. ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ ਨਾਲ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਖਾਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 24 ਦੇ 2012 (ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ), ਖਾਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9 ਦੇ 2012 (ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਅਤੇ ਖਾਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 25 ਦੇ 2012 (ਰਾਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ 29.07.2016 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ ਖਾਸ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ।

13. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

14. ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 6.4 ਅਨੁਸਾਰ, 2/3ਜੀ$_{SUPERSCRIPT}$ ਨਵੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 223 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਕਲਾਸ-IV ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕੁਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਜੂਨੀਅਰ ਕਲਰਕ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ/ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਗਤੀ ਲਈ ਪਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਦੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਲਲੇਖ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੈਰਾ 6.4(ii)(b) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧਾਰਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦੇ ਦੋ ਪੇਪਰ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

15. ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 131 ਦੀਨਾਂਕ 29/03/03.196 ਰਾਹੀਂ ਗਰੁੱਪ-ਡੀ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ 20% ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 25% ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਨੈੱਟ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ- (1) ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 30 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜੋ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਪਰ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੁੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ, ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

17. ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਇੱਕੋ ਟੈਸਟ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਸੀ ਭਾਵ ਸਾਧਾਰਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦਾ ਟੈਸਟ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਾਧਾਰਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਹੋਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਭਾਗੀ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸਾਧਾਰਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ/ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੱਕੀ ਪਾਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ

18. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਲਈ 20 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ, ਸਾਧਾਰਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਲਈ 60 ਅੰਕ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ 20 ਅੰਕ ਅਤੇ ਹੋਰ 20 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਮੁਤਾਰਿਫ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵੰਡੇ ਗਏ ਕੁੱਲ 100 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

19. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਰੀਅਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਲਾਸ-IV ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਅਤੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕੁਲੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ, ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਵਰੀਅਤਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋਵੇਗੀ।

20. ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਰਿਟ ਅਧਾਰਤ ਬਣਾਇਆ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ. ਦੀ ਧਾਰਾ 6.4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂਅਲ, ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ, ਨੂੰ ਰਾਈਡਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰਨਗੇ ਆਪਣੀ ਜੁਆਇਨਿੰਗ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟਾਈਪ ਟੈਸਟ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

21. ਅਸੀਂ ਕੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਤਰਕ। ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।"

22. ਪਰੰਤੂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 1977 ਤੋਂ ਕਲਾਸ-IV ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਐਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ, ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਕੌੜੀ, ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਬੇਵਜਹ ਸੀ।

23. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੈਟਲਡ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੈਨੂਅਲ ਐਸਟੋਪਲ ਜਾਂ ਐਕਵੀਐਸੈਂਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਦਾਂਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇਗੀ।

24. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ:
(1) ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ2SUPERSCRIPT.
(2) ਉਤਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਐਨ.ਸੀ. ਸਾਰੰਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ3SUPERSCRIPT.
(3) ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ4SUPERSCRIPT.
(4) ਕੇ.ਏ. ਨਾਗਮਣੀ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼5SUPERSCRIPT.
(5) ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ6SUPERSCRIPT.

25. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅੰਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਜਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯੂਨਤਮ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

26. ਉਤਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਐਤਰਾਜ਼ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਹ ਮੁੜ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

27. ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤਿਵਾਰੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

28. ਕੇ.ਏ. ਨਾਗਮਣੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

29. ਮਦਨ ਲਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੜ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

30. ਉਲਟ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਚੰਦਰ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਓੜੀਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ7SUPERSCRIPT ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਬੋਰਡ/ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ, ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 31, 32, 33, 34, 35 ਅਤੇ 36 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“31. ਹੁਣ, ਸਰਕਾਰੀ ਪੋਸਟਾਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ _____” ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ, ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵੱਲੋਂ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ (ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਚਿੱਤ 73 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਚਿੱਤ 162 ਅਧੀਨ) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਚੁੱਪ ਹਨ, ਤਾਂ ਛੁੱਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਦੇਖੋ: ਸੰਤ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਰਾਜਸਥਾਨ)।

32. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹਦਾਇਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਚੂਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ।

33. ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚੋਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 309. ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਚੋਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਂਧਰਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਵੀ. ਸਦਾਨੰਦਮ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਧੀਨ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 583-84, ਪੈਰਾ 17):

"ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਉਸ ਸੋਚ ਨਾਲ ਬਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਤੇ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਸਿਰਫ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਭਰਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਭਰਤੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਉੱਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ।"(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

34. ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਚੋਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸੱਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੀ.ਕੇ. ਰਾਮਚੰਦਰ ਅਯਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 180-81 ਪੈਰਾ 44) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ :

"ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਦੁਆਰਾ, ਏ.ਐਸ.ਆਰ.ਬੀ. ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਸੱਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਚੋਲਣ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜਨ ਨਾਲ ਨਾਮੁਰਾਦ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ"।

35. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ੁਕਲਾ ਇਤਿਆਦਿ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਦੁਰਗਾਚਨ ਮਿਸਰਾ ਬਨਾਮ ਓੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਚੋਣ

ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਵਿਵਾ-ਵੋਸ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਕ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

36. ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀ.ਐਸ. ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਵੀ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

31. ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਟਾਟਾ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਸਟਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਰੋਕਥਾਮਕ), ਜਾਮਨਗਰ8 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅਸਤਿਤਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 18 ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"18. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਮੂਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਲਈ ਰੋਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਮੂਨੇ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਨੋਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕ□ਤ ਖੋਜ ਹੈ। ਤੱਥ 'ਤੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਸਲ 'ਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਸਟਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ. ਜਾਨੀ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਲ 'ਚ, ਇਸ ਲਈ, ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵਜੂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੁਝ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।"

32. ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ, ਤਦਨੁਸਾਰ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

33. ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਰੋਪਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜੋ 29.07.2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ 26.08.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

34. ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੂੰਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 2006-07 ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਰਿਣਾਮਕਾਰੀ ਲਾਭ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹੋਰ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

35. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤੀ(ਆਂ) ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਸ਼ੇਵਾਲੀ ਮੋਂਗਾ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate